

Концепт «мудрий» у російському публіцистичному дискурсі

Хо Сяоянь

аспірантка кафедри слов'янської філології;
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна;
майдан Свободи, 4, 61022, Харків, Україна;
e-mail: 1592302507@qq.com; <https://orcid.org/0009-0001-6614-220X>

Стаття присвячена дослідженню змістовної структури концепту «мудрий» у російському публіцистичному дискурсі. Об'єктом дослідження є семантика та сполучуваність слова *мудрий* у газетних текстах. Предметом дослідження є когнітивні ознаки концепту «мудрий», що виявляються у сполучуваності прикметника *мудрий* у російськомовних публіцистичних текстах.

Мета роботи – виявити когнітивні ознаки концепту «мудрий» у публіцистичному дискурсі. Емпіричну базу дослідження склали матеріали газетного підкорпусу Національного корпусу російської мови.

Результати проведеного аналізу дозволили зробити висновок про те, що концепт «мудрий» у російському публіцистичному дискурсі включає низку когнітивних ознак і може характеризувати людей чи описувати дії. Насамперед, цей концепт пов'язаний з інтелектуальною досконалістю: якщо людина може прийняти правильне рішення або правильно поводитися, то вона вважається мудрою. Серед різних професійних категорій людей найчастіше мудрими визнаються керівники, політики, вчителі та артисти. Ця обставина може вказувати на те, що мудрість визначається не лише високим рівнем інтелекту людини, а й здатністю впливати на інших людей, передавати свої знання та досвід. Як правило, мудрість є результатом життєвого досвіду, набутого протягом тривалого часу, тому слово *мудрий* часто зустрічається у поєднанні з прикметниками *опытный* та *старый*. Мудрі люди мають високі моральні якості, такі як доброта, порядність і терпіння. При цьому дуже рідко в публіцистичному дискурсі (на відміну від дискурсів інших типів) мудрість асоціюється з корисливим прагматизмом і хитрістю. Ознака «мудрий» може метонімічно переноситися із суб'єктів на рішення, вчинки, дії. При цьому мудрими визнаються раціональні рішення, що дозволяють покращити стан справ, подолати труднощі, мирно вийти із конфліктної ситуації. Часто мудрістю характеризуються мовні дії та їх результати (слова, вислови, поради, правила тощо).

Ключові слова: концепт, когнітивні ознаки, дискурсивне варіювання, публіцистичний дискурс, мудрий.

Питання про поняття концепту було вперше порушено в російському науковому середовищі С. О. Аскольдовим, який у 1928 році опублікував свою знамениту статтю «Слово і концепт», в якій вперше в галузі лінгвістики вжив термін *концепт* і докладно зупинився на функції, конотації та характеристичності цього терміна. С. О. Аскольдов вважає, що основною функцією концептів є заміщення, і визначає концепт з погляду мислення: «(він) відповідає універсальним поняттям, має характер свідомої діяльності, є чимось важковловимим, спалахом, що виникає у свідомості людини в ході швидких мовних актів та осмислення слів» [1, с. 267].

З розвитком досліджень взаємозв'язку мови та культури в рамках антропоцентричної лінгвістики у 90-х роках ХХ століття вивчення концепту отримало подальший розвиток, а проблема концептів стала привертати все більшу увагу вчених (В. І. Карасік, Ю. С. Степанов, В. А. Маслова, І. А. Стернін, З. Д. Попова, Д. С. Лихачов, В. В. Колесов, С. Г. Воркачов та ін), які поглиблено вивчали концептуальну теорію в різних аспектах та досягли суттєвих результатів. Нині детально вивчається як концептосфера мови загалом (мовна картина світу), так і окремі концепти, характерні для певної лінгвокультури.

Одним із важливих фрагментів російської концептосфери є концепт «мудрий». Семантичне ядро даного концепту поєднує інтелектуальну та морально-етичну складові. Так, ім'я концепту – лексема *мудрый* – має значення «заснований на добрі та істині; праведний, що поєднує любов і правду; найвищою мірою розумний і благонамірений» і «розумний, проникливий, розважливий, тямущий» [3, с. 190]. Аксіологічний характер і неоднозначність, складність семантичної структури концепту зумовили, з одного боку, суттєві трансформації його смислового наповнення в діахронічному вимірі, а з іншого боку, широке варіювання змісту концепту у різних дискурсах – повсякденно-побутовому, фольклорному, релігійному, філософському, художньому тощо. Вивчення дискурсивного варіювання концептів наразі є актуальною проблемою, оскільки повною мірою не досліджено характер та шляхи впливу дискурсу на структуру та зміст концептів, які у ньому функціонують. У цьому контексті вивчення дискурсивних проєкцій концепту «мудрий» є актуальним.

Концепт «мудрий» (чи «мудрість») у різних дискурсах вже неодноразово ставав предметом дослідження. Так, мудрість у релігійному дискурсі розглядав С. Г. Воркачов [2], етичну складову концепту «мудрість» у давньоруській та сучасній

російській мові розглядали Н. М. Дмитрієва та Є. М. Лінтовська [3], лінгвофілософську інтерпретацію даного концепту у співвідношенні з концептами «Рассудок», «Разум», «Ум» вивчав В. В. Колесов [6], вербалізацію концепту «wisdom»/ «мудрість» у дискурсі англійської мови авторської казки досліджувала Н. Д. Кіщенко [4; 5], концепт «мудрість» у російській чарівній казці розглянуто нами [8].

Ця стаття присвячена дослідженню концепту «мудрий» у російському публіцистичному дискурсі.

Об'єктом дослідження є семантика та сполучуваність слова **мудрый** у газетних текстах. **Предметом** цього дослідження є когнітивні ознаки концепту «мудрий», що виявляються у сполучуваності прикметника **мудрый** у російськомовних публіцистичних текстах.

Мета дослідження – виявити когнітивні ознаки концепту «мудрий» у публіцистичному дискурсі російської мови.

Як емпірична база дослідження у статті використані матеріали газетного підкорпусу Національного корпусу російської мови [7]. Проаналізовано понад 500 контекстів.

Аналіз російськомовних публіцистичних текстів із газетного корпусу НКРМ показав, що концептуальна ознака «мудрий» може характеризувати як конкретних суб'єктів – носіїв мудрості, так і різноманітні дії, які визнаються мудрими.

У ході дослідження газетних текстів було виявлено, що прикметник **мудрый** найчастіше використовується для опису керівника, лідера. Національні лідери або експерти у своїй галузі мають глибоке розуміння конкретної сфери діяльності і можуть поділитися цією мудрістю з іншими, щоб допомогти їм вийти зі складної ситуації або досягти своїх цілей. Наприклад, **Мудрые руководители, опираясь на эти данные, стимулируют преподавателей, которые находятся на верхних позициях рейтинга, решают проблемы, о которых сообщили учащиеся** [Волонтерам предложили давать отгулы и билеты на выставки // Парламентская газета, 2021.12.05]; **Мудрый и дальновидный государственный, он четко определил приоритеты и шаг за шагом стал возрождать страну буквально из руин** [Олег ЦЫГАНОВ, Шамиль МЕДЖИДОВ. Реформы дают ощутимые результаты // Известия, 2007.12.24]; **На этот раз повезло – в колледже мудрое руководство, которое быстро приняло правильные меры** [Алексей ДУЭЛЬ. Драка в московском колледже едва не превратилась в межнациональное побоище // Комсомольская правда, 2010.03.03].

Мудрість, за даними російського медіадискурсу, повинні мати і політики: **Координатор штабов Навального в регионах Леонид Волков прокомментировал публикацию**

Явлинского, заявив, что «мудрого политика всегда отличает идеальное чувство момента» [Явлинский раскритиковал Навального и его сторонников за популизм и национализм // Ведомости, 2021.02.07]. **Политолог Константин Калачев полагает, что господа Зюганов, Жириновский и Кадыров «дают возможность Путину выглядеть самым мудрым и взвешенным российским политиком»** [Иван Дарбиникс, Кира Дюрягина. Геннадий Зюганов вступился за Рамзана Кадырова // Коммерсант, 2020.11.03]; **В Израиле он заработал репутацию мудрого политика умеренных взглядов, старающегося сгладить все острые углы и не стесняющегося искать компромисса с партнерами по переговорам** [Шимон Перес вступил в должность президента Израиля // Lenta.ru, 2007.07.16].

Частотними є контексти, в яких означення **мудрый** характеризує вчителів, наставників: **Он интеллектуал, настоящий учитель, очень интересный и мудрый человек** [Степан Костецкий. Мальчик из простой семьи // Lenta.ru, 2019.09.27]; **Участвовать в воспитании и формировании личности должны хорошо подготовленные, мудрые люди, те самые наставники**, – сказал Яцкин [К воспитанию школьников нужны новые подходы, считает Яцкин // Парламентская газета, 2021.04.26]; **Но как бы ни менялся мир, в центре процесса обучения всегда был и остаётся педагог, мудрый, человечный, интеллигентный и требовательный учитель**, – отметил Вячеслав Никонов [Вячеслав Никонов поздравил педагогов с Днём учителя // Парламентская газета, 2020.10.05].

Також часто означення **мудрый** використовується стосовно артистів, які, як і педагоги, вчать людей і надихають їх, граючи свої ролі: **Ушел блестящий артист, удивительно вживавшийся в образ своих героев, человек тонкий и мудрый** [Гафт был глубоко человечен и всегда защищал слабых, заявил Шаргунов // РИА Новости, 2020.12.12]. **Тонкий, сложный, мудрый артист** [Гафт был народным артистом в самом полном смысле этого слова // Vesti.ru, 2020.12.12]. **По его словам, Михаил Михайлович был «безусловный мудрец и безусловный борец, человек, который был очень мудрый и при этом умел бороться за свои идеи»**. [Прощания с Михаилом Жванецким не будет // Vesti.ru, 2020.11.06]; **Впрочем, не сколько играл, сколько проживал себя – философа и мудрого учителя** [Джигарханян не желал другой жизни // Vesti.ru, 2020.11.14]. В останньому контексті актор прямо названий мудрим учителем, що наголошує на функціональному зв'язку цих професій (і педагог, і актор покликані вчити, виховувати людей).

Показово, що названі типи суб'єктів мудрості (керівники, політики, вчителі, артисти) характеризуються можливістю впливати на інших людей. Таким чином, мудрість у публіцистичному дискурсі представляється не лише як наявність високого рівня інтелекту, а й як здатність ділитися

своїми знаннями, передавати досвід та впливати на оточуючих.

Публіцистичні контексти показують, що в більшості випадків ознака «мудрий» пов'язана з віком і досвідом: чим старша людина, тим вона мудріша, оскільки може спиратися на власний досвід для вирішення проблем, що виникають: *Именно опытные и мудрые люди должны работать в руководстве вузов, – отметили депутаты в пояснительной записке к документу [Предельный возраст ректоров вузов могут увеличить до 70 лет // Парламентская газета, 2020.01.21]; Он не молодой мальчик, а взрослый и мудрый мужчина [Юлия Бордовских: «Раньше бросалась в чувство, как в омут» // Труд-7, 2008.10.09].* Від людей похилого віку люди можуть отримати життєвий досвід, який може зробити життя молодих кращим, тому літні та досвідчені люди часто вважаються мудрими: *Хотя, как говорила моя мудрая бабушка, «век живи, век учишь – дураком помрешь» [«Я перевел Высоцкого на идиш» // Известия, 2019.11.06]; Но было ощущение, что с годами он становился мудрее, человечнее, добрее и больше любил жизнь, искал в ней счастье и реализацию, а не ощущение тупика – и это очень ценно. [Коллеги и друзья о Сергее Доренко: «Он создал новый тип журналистики» // Ведомости, 2019.05.09]; При этом Порошенко отметил, что и сам кардинально изменился за эти пять лет – стал сильнее, опытнее, мудрее и «очень постарел» [Порошенко отказался каяться перед журналистами // lenta.ru, 2019.08.01].* Показово, що молодих людей рідко називають мудрими: *В свои 26 он казался бесконечно мудрым и надежным [Бахмуд Абдуразаков. *** // lenta.ru, 2019.06.27].*

Очевидно, що для успішної діяльності необхідний певний досвід, оскільки люди з багатим досвідом краще справляються зі справами порівняно з недосвідченими: *Он человек мудрый, с большим жизненным опытом – всегда подскажет, что и как сделать [ВАС УЧИТ ЖИТЬ ВАШ НАЧАЛЬНИК? // Труд-7, 2008.05.06].*

Поряд з ознаками «вік» та «досвід», мудрість у російському публіцистичному дискурсі співвідноситься з такими характеристиками людини, як спокій, вираженість, терпіння: *Очень терпеливая, фантастически мудрая, спокойная, никогда не выходит из себя. [«Когда я прилетел в Москву на похороны деда, у меня был шок» // Известия, 2020.09.22]; В России экс-президента Франции вспоминают как исключительно мудрого и взвешенного политика [Другом меньше: ушел из жизни Жак Ширак // Известия, 2019.09.27]; Это интеллигентный, мудрый, не склонный к истерии человек [Бутырский Д. «Наш чемпионат – это попса». Российские арбитры ответили на нефутбольные вопросы нашей анкеты // Советский спорт, 2010.04.24].*

Ознака «мудрий» часто опиняється в одному ряду з позитивними моральними якостями людини – добротою, справедливістю, чесністю тощо: *Это самый уравновешенный, мудрый и добрый из всех трех братьев. [Артем Ткаченко и Иван Стебунов рассказали о съемках в сериале «Давай найдем друг друга» // Vesti.ru, 2020.08.28]; По словам актера, Янковский был прекрасным человеком, добрым, мудрым, прекрасно понимающим актерскую профессию [Янковский похоронен на Новодевичьем кладбище // Vesti.ru, 2009.05.22]; Она была невероятно рассудительной, мудрой и справедливой, – рассказывают коллеги [Анна Лозовая. Вчера ямальские журналисты прощались с погибшими коллегами // Комсомольская правда, 2009.07.22]; В быту у меня все прекрасно: красавица жена – умная, добрая, мудрая, порядочная, с юмором [Арефьев Егор. Евгений Плющенко: «Детей с Яной родим после Олимпиады» // Труд-7, 2009.12.03].*

Очевидно, що в цих контекстах актуалізується насамперед морально-етична складова концепту «Мудрий», що відрізняє його від інтелектуального концепту «Розумний» (*Давно установлена граница между людьми умными, отмеченными высоким коэффициентом интеллектуальности, и людьми мудрыми [Дамский Я. Пешкоедство наказуемо // Советский спорт, 2009.06.10].*)

Значно рідше зустрічаються контексти, у яких мудрість асоціюється з раціоналізмом і прагматизмом, здатністю прийняти вигідне для себе рішення: *Мудрые и прагматичные китайцы не согласны и с этим [Мария Чаплыгина. Как год встретишь, так и проведешь: заблуждения о китайских традициях // РИА Новости, 2008.12.29]. И если Эдуард был довольно наивным, неприспособленным к жизни человеком, то Яшин – мудрым, рациональным [Настенко Георгий. Льву Яшину 80 лет // Труд-7, 2009.10.23].* Поодинокими є також контексти, в яких мудрість співвідноситься з хитрістю: *Впрочем, уверен, он и сейчас винит в произошедшем кого угодно, кроме себя – мудрого и хитрого. [Крым выбрал свою судьбу 30 лет назад // Парламентская газета, 2021.01.20]; Проиграли не из-за шального гола, а из-за того, что соперник был сильнее, хитрее и мудрее [Чемпионы России проиграли среднему даже по российским меркам клубу // Известия, 2007.12.24].*

Отже, в рамках публіцистичного дискурсу мудрі люди, як правило, не тільки високоінтелектуальні, але й більш досвідчені, спокійні, терплячі, часто мають позитивні моральні якості: добрі, чесні, справедливі, хоробрі а в окремих випадках (набагато рідше) – прагматичні та хитрі.

Мудрістю може характеризуватися як окрема людина, так і цілий народ, нація. При цьому можуть актуалізуватися як інтелектуальна, так і морально-етична складові концепту: мудрим визнається народ, який здатний усвідомити ситуацію і прийняти правильне рішення (*Я хочу низко поклониться мудрому украинскому народу,*

который не дал себя обмануть, не поддался на провокации и ложь, а сделал осознанный выбор» [«Эпоха нестандартных решений». Что политики в России и мире говорят о победе Зеленского // Ведомости, 2019.04.22]; При этом он заверил своего коллегу, что в этом случае «**мудрая украинская нация**» примет положительное решение [Буш из Киева отправился на саммит НАТО // Lenta.ru, 2008.04.01], водночас мудрий народ характеризується позитивними моральними якостями (Туркмени – народ **мудрий, щедрий, великодушний, трудолюбивий, приветливий, дружелюбний**, которому присущи **душевная чистота, национальная гордость, милосердие** по отношению к тем, кто нуждается в помощи», – заявил президент. [Президент Туркмении накормил людей на гонорары от своих книг // Lenta.ru, 2019.06.06]). Отже, народ, який може вийти зі складної ситуації, ухваливши вірне рішення, вибравши правильний підхід, який демонструє високі моральні якості, – це мудрий народ.

У текстах публіцистичного дискурсу ознака «мудрий» може метонімічно переноситися із суб'єкта чи групи суб'єктів на їхні дії.

Найбільш частотними є контексти, в яких мудрими визнаються вчинки та рішення: **Признание ошибок и готовность двигаться вперед – это мудро и правильно**, – написал он с удовлетворением. [Amnesty International снова признала Алексея Навального узником совести // Ведомости, 2021.05.10]; **Вице-премьер назвал «мудрым» решение об организации такого формата взаимодействия, как энергодиалог** [РФ и Китай построят нефтепровод от Сковородино до границы с КНР // Vesti.ru, 2008.10.26]. **Члены комиссии поступили мудро** [Наталья Емельянова, Наталья Шушпанова. СКВЕРные планы // Известия, 2008.04.24]. Мудрими визнаються такі дії і рішення, які дозволяють подолати проблеми, виправити помилки, поліпшити ситуацію, тобто це раціональні рішення. Мудрою також вважається далекоглядна поведінка, здатність передбачати подальший розвиток подій і наслідки своїх вчинків: **Греф напомнил, что на фоне пандемии Россия одной из первых закрыла госграницу с Китаем, что оказалось мудрым и дальновидным шагом** [Песков назвал российское правительство профессиональным и энергичным // Известия, 2020.04.26].

Тематична специфіка російського публіцистичного дискурсу обумовлює частотність використання прикметника **мудрый** стосовно політики як комплексу рішень та дій з боку державних діячів, органів влади чи держави загалом. Мудра політика характеризується далекоглядністю та ефективністю, здатністю керівників приймати правильні рішення, мирно вирішувати конфлікти та досягати своїх

цілей: **Эффект от вложенных госсредств станет следствием такой мудрой политики** [Нафталиновая долина нам не нужна // Парламентская газета, 2021.04.14]; **Оба эти принципа должны осуществляться с помощью мудрой политики, мирными и дипломатическими средствами** [Президент Сербии: Сербия никогда не примет независимость Косова // Vesti.ru, 2007.12.28]; **Уверен, что более мудрой, серьезной и ответственной политикой создадим условия, при которых из невозможного положения сделаем как можно больше для нашей страны и народа, а потеряем меньшее из того, что должны**, – отметил Вучич [Албанцы снова попытаются занять север Косова, заявил Вучич // РИА Новости, 2019.05.28]. У сфері державних відносин мудрою визнається спокійна, виважена політика, що дозволяє уникати конфліктів та конфронтації.

У багатьох контекстах ознака «мудрий» характеризує мовні дії – слова, поради, істини: **Конечно, без ее мудрого совета мы бы не догадались тщательно расследовать случившееся** [Сериал «Навал» – новые захватывающие истории // Парламентская газета, 2020.09.15]; **Мы благодарны вам, наши дорогие учителя, за поддержку и мудрый совет, которые помогают ученикам поверить в себя и выбрать правильную жизненную дорогу...** [Золотов отметил профессионализм и мудрость российских учителей // Парламентская газета, 2019.10.04].

Мудрість народу також часто відбивається у прислів'ях і афоризмах, істинах і правилах, де у простих словах полягає глибокий зміст: **Напрочь забыта мудрая истина античных времён: «Даже боги не могут сделать бывшее небывшим»** [Антисанитарный кордон с ядерной начинкой // Парламентская газета, 2019.09.17]; **Есть мудрая поговорка: вы получаете ровно столько денег, сколько вам надо!** [«Вакансий для вас нет!» // Комсомольская правда, 2008.03.07]; **мудрі правила Интересно, кто ей разъяснил простые и мудрые правила человеческого бытия?** [Московская была о номерных родителях // Парламентская газета, 2020.02.27].

Значна кількість контекстів, у яких ознакою «мудрий» характеризуються мовні дії та їх результати (слова, поради, вислови тощо), свідчить про те, що мудрість у російському публіцистичному дискурсі інтерпретується як здатність ділитися з оточуючими своїми знаннями та досвідом.

Результати проведеного аналізу дозволяють зробити висновок про те, що концепт «мудрий» у російському публіцистичному дискурсі включає низку когнітивних ознак і може характеризувати людей чи описувати дії. Насамперед, цей концепт пов'язаний з інтелектуальною досконалістю: якщо людина може прийняти правильне рішення або правильно поводитися, то вона вважається мудрою. Серед різних професійних категорій людей найчастіше мудрими визнаються керівники, політики, вчителі та артисти. Ця обставина може

вказувати на те, що мудрість визначається не лише високим рівнем інтелекту, а й здатністю впливати на інших людей, передавати свої знання та досвід. Як правило, мудрість є результатом життєвого досвіду, набутого протягом тривалого часу, тому слово *мудрий* часто зустрічається у посданні з прикметниками *опытный* та *старый*. Мудрі люди мають високі моральні якості, такі як доброта, порядність і терпіння. При цьому дуже

рідко в публіцистичному дискурсі (на відміну від дискурсів інших типів) мудрість асоціюється з корисливим прагматизмом і хитрістю. Ознака «мудрий» може метонімічно переноситися із суб'єктів на рішення, вчинки, дії. При цьому мудримі визнаються раціональні рішення, що дозволяють покращити стан справ, подолати труднощі, мирно вийти із конфліктної ситуації. Часто мудрістю характеризуються мовні дії та їх результати (слова, вислови, поради, правила тощо).

Список використаної літератури

1. Аскольдов С. А. Концепт и слово. *Русская словесность: От теории словесности к структуре текста: Антология* / под общ. ред. В. П. Нерознака. Москва: Academia, 1997. С. 267-279.
2. Воркачев С. Г. Мудрость в тексте Библии. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/mudrost-v-tekste-biblii> (дата звернення: 15.02.2024)
3. Дмитриева Н. М., Линтовская Е. М. Этическое наполнение концепта «мудрость» в русской языковой картине мира. *Вестник Оренбургского университета*. 2016, №2 (190). С. 78–82.
4. Кіщенко Н. Д. Вербалізація концепту мудрість у контексті англійської авторської казки. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*: серія «Філологія». Острог: Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 5(73). С. 141–143.
5. Кіщенко Н. Д. Вербалізація концепту WISDOM / МУДРИСТЬ у дискурсі англійської авторської казки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: 10.02.04 "Германські мови". Київ. нац. лінгв. ун-т. Київ, 2017. 20 с.
6. Колесов В. В. Концепты Рассудок, Разум, Ум и Мудрость в поле русского сознания. *Гуманитарный вектор*. Сер. Филология. Востоковедение. 2016. Т. 11, № 3. С. 75-86.
7. Национальный корпус русского языка URL: <https://ruscorpora.ru/> (дата звернення: 12.02.2024)
8. Хо Сяоянь Концепт «Мудрість» у російській чарівній казці. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*. Серія «Філологія». Вип. 93. 2023. С. 84–89. URL: <https://doi.org/10.26565/2227-1864-2023-93-13>.

Надійшла до редакції 12 березня 2024 р.

Прийнята до друку 15 квітня 2024 р.

References

1. Askoldov, S. A. (1997) The concept and word. *Russian language: From the theory of language to the structure of the text: Anthology* / pod obsch. ed. V. P. Neroznaka. Moscow: Academia. P. 267–279. [in Russian].
2. Vorkachev, S. G. Wisdom in the text of the Bible. URL <https://cyberleninka.ru/article/n/mudrost-v-tekste-biblii>. [in Russian].
3. Dmitrieva, N. M., Lintovskaya E. M. (2016) Ethical content of the concept of "wisdom" in the Russian language picture of the world. *Herald of Orenburg University*. No. 2 (190). P. 78–82. [in Russian].
4. Kishchenko, N. D. (2019) Verbalization of the concept of wisdom in the context of an English-language author's fairy tale. *Scientific notes of the National University "Ostroh Academy"*: series "Philology". Ostrog: Publication of NaUOA. Issue 5(73). P. 141–143. [in Ukrainian].
5. Kishchenko, N. D. (2017) Verbalization of the WISDOM concept in the discourse of an English-language author's fairy tale: autoref. thesis for obtaining sciences. candidate degree philol. Sciences: 10.02.04 "Germanic languages". Kyiv. national language Univ. Kyiv. 20 p. [in Ukrainian].
6. Kolesov, V. V. (2016) The Concepts of Mind (Ум), Reason (Рассудок), Intellect (Разум) и Wisdom (Мудрость) in the Conceptual Field Conscience. *Humanitarian Vector*. Series Philology, Oriental Studies. Vol. 11, No 3. P. 75–86. [in Russian].
7. National Corpus of the Russian Language URL: <https://ruscorpora.ru/> [in Russian].
8. Hu, Xiaoyan (2023) The concept of "Wisdom" in a Russian fairy tale. *Bulletin of Kharkiv National University named after V. N. Karazin*. Series "Philology". Vol. 93.. P. 84–89. [in Ukrainian]. URL: <https://doi.org/10.26565/2227-1864-2023-93-13>.

Submitted March 12, 2024.

Accepted April 15, 2024.

Hu Xiaoyan, graduate student of the Department of Slavic Philology; Kharkiv National University named after V. N. Karazin (Kharkiv, Maidan Svoboda, 4, 61022, Ukraine); e-mail: 1592302507@qq.com; <http://orcid.org/0009-0001-6614-220X>

The concept of “wise” in Russian journalistic discourse

The article is devoted to the study of the concept "wise" in the Russian journalistic discourse. The object of the study is the semantics and conjugation of the word "wise" in newspaper texts. The subject of the study is the cognitive features of the concept "wise", which are revealed in the conjugation of the adjective мудрый in Russian-language journalistic texts.

The purpose of the work is to reveal the cognitive features of the concept "wise" in the journalistic discourse. The empirical basis of the research was made up of the materials of the newspaper subcorpus of the National Corpus of the Russian language.

The results of the analysis made it possible to conclude that the concept "wise" in the Russian journalistic discourse includes a number of cognitive features and can characterize people or describe actions. First of all, this concept is related to intellectual perfection: if a person can make the right decision or behave correctly, then he is considered wise. Among the various professional categories of people, leaders, politicians, teachers and artists are most often recognized as wise. This circumstance may indicate that wisdom is determined not only by a high level of human intelligence, but also by the ability to influence other people, to transfer one's knowledge and experience. As a rule, wisdom is the result of life experience gained over a long time, so the word мудрый is often found in combination with the adjectives опытный and старый. Wise people have high moral qualities such as kindness, decency and patience. At the same time, very rarely in journalistic discourse (in contrast to discourses of other types) wisdom is associated with self-interested pragmatism and cunning. The sign "wise" can be metonymically transferred from subjects to decisions, actions, actions. At the same time, rational solutions that allow improving the state of affairs, overcoming difficulties, and peacefully exiting a conflict situation are recognized as wise. Language actions and their results (words, sayings, advice, rules, etc.) are often characterized by wisdom.

Key words: concept, cognitive features, discursive variation, journalistic discourse, wise.
